

ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРИМІНОЛОГІЯ**

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Право»
Шифр за ОПП: ОК 30

Мова навчання: українська

Кропивницький - 2025

Розробник:

Кричун Ю.О., доцент кафедри державно-правових дисциплін ННПКСМ ДонДУВС, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри державно-правових дисциплін
Протокол № 2/1 від «01» жовтня в 2025 р.

Завідувач кафедри

Олена ОДИНЦОВА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «01» жовтня 2025 р.

Гарант ОПП

Ольга БОНДАРЕНКО

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Рік підготовки:	4-й	4-й
Семестр:	7-й	7-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	4/120	
Модулів:	1	
Змістових модулів:	1	
Лекції:	20 годин	10 годин
Семінарські:	20 годин	10 годин
Практичні:	не передбачені	
Самостійна робота:	80 годин	100 години
Індивідуальні завдання:		
Підсумковий семестровий контроль:	Екзамен	
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:5

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечення фахівця знаннями, уміннями та навичками з дисципліни відповідно до змісту професійної програми; формування вмінь застосування кримінологічної науки в професійній сфері.

Завдання:

- формування знань про природу злочинності як соціального явища;
- формування знань про сутність та види злочинної поведінки;
- формування знань про правові та соціальні засоби попередження злочинності;
- вивчення теоретичних і методологічних основ кримінології, її структури і поняттєво-категоріального апарату;
- вивчення методологічних принципів і конкретних методів емпіричної кримінології;
- засвоєння основних кількісних та якісних показників злочинності;
- вивчення основних етапів розвитку кримінологічної думки і сучасних напрямів кримінологічної теорії;
- формування вмінь використовувати методи емпіричних кримінологічних досліджень;
- вироблення навичок підставі аналізу статистичних даних та даних кримінологічних досліджень, використовуючи необхідну інформацію про особу злочинця, виявляти причини, умови та встановлювати механізм індивідуальної злочинної поведінки;
- формування вмінь використовувати методологію та методику кримінологічної науки в професійній сфері.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є вихідною. Компетентності, сформовані під час її вивчення, в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін: «Поліцейська діяльність», «Запобігання та протидія домашньому насильству», «Аналіз та прогнозування злочинності».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

	ПРН 1	ПРН 10	ПРН 14	ПРН 20
формування знань про природу злочинності як соціального явища;				+
формування знань про сутність та види злочинної поведінки				+
формування знань про правові та соціальні засоби попередження злочинності				+
вивчення теоретичних і методологічних основ кримінології, її структури і поняттєво-категоріального апарату				+
вивчення методологічних принципів і конкретних методів емпіричної кримінології	+			
засвоєння основних кількісних та якісних показників злочинності			+	
вивчення основних етапів розвитку кримінологічної думки і сучасних напрямів кримінологічної теорії		+	+	
формування вмінь використовувати методи емпіричних кримінологічних досліджень		+	+	
вироблення навичок підставі аналізу статистичних даних та даних кримінологічних досліджень, використовуючи необхідну інформацію про особу злочинця, виявляти причини, умови та встановлювати механізм індивідуальної злочинної поведінки	+		+	
формування вмінь використовувати методологію та методіку кримінологічної науки в професійній сфері	+		+	+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лекції	семінар.	практичн.	сам. роб.		лекції	семінар.	практичн.	сам. раб.
1	2	3	4	5	8	9	10	11	12	15
Тема 1. Кримінологія як наука.	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10
Тема 2. Основні кримінологічні парадигми	12	2	2	-	8	12	-	2	-	10

Тема 3. Особистість як об'єкт кримінології.	12	2	2	-	8	14	2	2	-	10
Тема 4. Кримінальна субкультура.	12	2	2	-	8	10	-	-	-	10
Тема 5. Сталі форми злочинної діяльності.	12	2	2	-	8	14	2	2	-	10
Тема 6. Злочини проти особи.	12	2	2	-	8	10	-	-	-	10
Тема 7. Злочини проти власності.	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10
Тема 8. Кримінологічне прогнозування та планування.	12	2	2	-	8	12	-	2	-	10
Тема 9. Загальносоціальне попередження злочинів.	12	2	2	-	8	12	-	2	-	10
Тема 10. Правоохоронна діяльність у протидії злочинності.	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10
Усього годин	120	20	20	-	80	120	10	10	-	100

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1: КРИМІНОЛОГІЯ ЯК НАУКА.

Об'єкт і предмет кримінології. Дискусія про об'єкт кримінології. Предметне поле кримінології: злочин, особистість злочинця, жертви злочинів, криміногенні фактори, попередження злочинів.

Основні кількісні характеристики злочинності: стан, рівень, динаміка; коефіцієнти злочинної активності. Якісні характеристики (структура, характер злочинності). Латентна злочинність. Показники латентності. Фактори природної і штучної латентності.

Основні вимоги, до кримінологічної інформації. Методологія кримінологічного дослідження. Методика дослідження Вивчення документів, опитування, спостереження, експеримент, соціометрія, фокуси-групи.

Місце кримінології в системі наукового знання. Кримінологія як соціально-правова наука. Кримінологія і науки карного циклу (кримінальне право, кримінальний процес, криміналістика, ОРД). Зв'язок із соціологією і правом, філософією, економікою, психологією, педагогікою. Кримінологія і демографія. Кримінологія і статистика.

Система кримінологічного знання. Загальна й особлива частина кримінології. Теоретична й емпірична кримінологія. Кримінологічна інженерія. Галузі кримінології: пенологія, віктимологія. Макро- і мікро кримінологія. Функції кримінології: пізнавальна, аналітична, прогностична, профілактична.

Тема 2: ОСНОВНІ КРИМІНОЛОГІЧНІ ПАРАДИГМИ.

Кримінально-правові ідеї епохи Просвітництва. Класична школа кримінального права: Ч. Бекарія, Д. Бентам, П. Фейєрбах.

Антропологічний підхід Ч. Ломброзо. Психоаналіз З.Фрейда. Клінічна кримінологія.

Статистичні дослідження А. Кетле. Ідеї К. Маркса і Ф. Енгельса щодо злочинності. Соціологічні теорії Е. Феррі, Г. Тарда. Теорія аномії Е. Дюркгейма. Дослідження Чиказької школи. Теорія стигми. Теорія диференційованої асоціації. Радикальна кримінологія.

Кримінологія епохи Постмодерну.

Тема 3: ОСОБИСТІТЬ ЯК ОБ'ЄКТ КРИМІНОЛОГІЇ.

Юридичне і соціологічне розуміння злочину. Злочинна поведінка як специфічна діяльність (потреби, інтереси, мотиви, цілі). Криміногенна ситуація. Необережна злочинність: стан, тенденції, фактори, умови.

Особистість як об'єкт кримінологічних досліджень. Криміногенні характеристики особистості. Кримінологічна характеристика осіб, що скоїли злочини, їх типологія і класифікація. Соціально-демографічні особливості злочинців. Кримінологічна характеристика злочинності дітей і молоді. Специфіка особистості неповнолітнього правопорушника і злочинця. Гендерні аспекти злочинності. Особа воєнного злочинця.

Тема 4: КРИМІНАЛЬНА СУБКУЛЬТУРА.

Кримінальна субкультура. Норми злочинного світу. Основні функції кримінальної субкультури: інтегративна, комунікативна, регулятивна. Кримінальна соціалізація. Етапи криміналізації особистості. Кримінальна субкультура і молодь. Роль ЗМІ у поширенні кримінальної субкультури.

Тема 5: СТАЛІ ФОРМИ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Рецидивна злочинність. Злочинний професіоналізм. Основні кримінальні професії. Особистість рецидивістів і злочинців-професіоналів.

Поняття організованої злочинності. Види злочинних організацій. Структура злочинної організації. Функціонування злочинної організації. Мафія як соціально-історичний феномен. Основні етапи еволюції організованої злочинності в Україні.

Тема 6: ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСОБИ.

Основні форми злочинного насильства: убивство, заподіяння шкоди здоров'ю, сексуальні злочини, злочини проти конституційних прав і свобод. Їх стан, рівень і динаміка. Домашнє насильство. Гендерні аспекти домашнього насильства.

Фактори злочинного насильства. Віктимологічні аспекти насильницьких злочинів. Суб'єкти злочинного насильства. Особливості убивць, сексуальних злочинців і осіб, що скоюють злочини з особливою жорстокістю. Злочини проти особи під час російської агресії.

Тема 7: ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ.

Загальнокримінальні злочини проти власності. Майнові злочини під час російської агресії. Злочинність у сфері економічної діяльності: стан, структура, динаміка. Фактори економічної злочинності.

Корупція як соціальне явище. Види корупційних діянь. Суб'єкти корупційних діянь.

Тема 8: КРИМІНОЛОГІЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ.

Поняття кримінологічного прогнозування. Види прогнозів. Методи прогнозування. Екстраполявання. Експертна оцінка. Моделювання. Розробка програм протидії злочинності. Структура програми та плану. Планування в органах внутрішніх справ.

Тема 9: ЗАГАЛЬНОСОЦІАЛЬНЕ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ.

Системний підхід до проблем декриміналізації суспільства. Причини, фактори й умови злочинності. Принципи здійснення декриміналізації (законність, демократизм, гуманізм і справедливість, науковість). Рівні й етапи профілактичної діяльності.

Культурний вплив і посилення соціального контролю.

Тема 10: ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОТИДІІ ЗЛОЧИННОСТІ.

Кримінально-правовий контроль у системі профілактики злочинності. Суб'єкти правоохоронної діяльності. Функції правоохоронних органів. Кримінологічні проблеми виконання покарань.

Проблема ефективності правоохоронної діяльності. Особистість співробітника правоохоронних органів. Громадська думка про роботу поліції. Проблеми взаємодії правоохоронних органів з населенням. Глобальні тенденції реформування поліцейських структур. Проблеми реформування української поліції. Особливості протидії злочинності у воєнний час.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання роботи здобувачів/здобувачок вищої освіти здійснюється відповідно до загальноуніверситетської системи оцінювання знань.

Система передбачає:

для денної та заочної форм здобуття освіти

Підсумковий контроль – ЕКЗАМЕН
Аудиторна робота – 40 балів
Самостійна робота – 10 балів
Екзамен – 50 балів
Усього за навчальну дисципліну (освітній компонент) – 100 балів

Для переведу оцінок у бали у разі підсумкового контролю у формі екзамену необхідно користуватися формулою:

$$AP = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{МКО} + \text{КДО} * 0,5 + \text{КНО}} * 8 =$$

- AP – результат аудиторної роботи;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських занять/практичних занять, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни). Якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

При оцінюванні екзамену застосовуються такі критерії:

- 45-50 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю виконав/виконала завдання правильно, допустив/допустила 1-2 помилки, вільно

володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 35-44 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти виконав/виконала усі завдання та допустив/допустила незначні лексичні та граматичні помилки, володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 25-34 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти виконав/виконала усі завдання та допустив/допустила значні лексичні та граматичні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-24 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання та робить значні лексичні та граматичні помилки, які суттєво впливають на результат, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському чи практичному занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи

допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів:

1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82-89	Добре	B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками
75-81		C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67-74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. [Конституція України.](#)
2. [Кримінальний кодекс України](#)
3. [Римський Статут Міжнародного Кримінального Суду.](#)
4. [Закон України «Про Національну поліцію».](#)
5. [Закон України «Про інформацію»](#)
6. [Закон України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх](#)

справ України»

7. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»
8. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»
9. Закон України «Про боротьбу з корупцією».
10. Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»
11. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини, і прекурсори»
12. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону»
13. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству»
14. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №273/2023. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023 – 2027 роки

Базова література

1. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Харків : «Факт», 2021.
2. Карчевский, М (2023) Протидія злочинності в Україні : інфорграфіка : інтерактивний довідник. Версія 3.0.
3. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. 2-ге вид. перероб. і доп. Х.: Право, 2009. 288 с.
4. Кримінологія: Підручник / За заг. ред. Л. С. Сміяна, Ю. В. Нікітіна. К.: Національна академія управління, 2010. 496 с.
5. Кримінологія : підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін. ; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
6. Литвинов О. М., Орлов Ю.В. Нариси з кримінології постмодерну / О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов. Харків : Право, 2019.
7. Поклад В. І., Звонко О. С. Соціологічні та психологічні аспекти кримінології : монографія /за заг. ред. О. М. Литвинова. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС імені Е. О. Дідоренка, 2020. 202 с.

Допоміжна література

1. Бандурка, О. М. Наука кримінологія в контексті викликів епохи постмодерна. Вісник Кримінологічної асоціації України. 2019. № 2 (21). С. 79-91.
2. Бесчастний В. Кримінологічний аналіз стану злочинності в Україні.
3. Підприємство, господарство і право. 2017. № 1. С. 207-213.
4. Поклад В. Злочинність. Соціологічна енциклопедія / Укладач В.Г. Городяненко. К.: Академвидав, 2008. С. 143-144.
5. Поклад В. Методологія та методика вивчення латентної злочинності. Навчальний посібник / МВС України, ЛДУВС. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2007. 48 с.

6. [Поклад В. Про предметний статус кримінології / Поклад В. І., Звонук О. С. Соціологічні та психологічні аспекти кримінології : монографія /за заг. ред. О. М. Литвинова. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС імені Е. О. Дідоренка, 2020. С. 9-19.](#)
7. [Поклад В. Соціометрія / Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. – Харків : «Факт», 2021. Т. 2. С. 520-522.](#)
8. [Руценко І., Поклад В. Наука про злочинність: українські реалії.](#)
9. [Український соціологічний журнал. 2011. № 1-2. С. 3-6.](#)
10. [Руценко І.П. Соціологія злочинності: Монографія. Харків: Вид-во Націон. ун-ту внутр. справ, 2001. 370 с.](#)
11. [Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності у сучасній українській кримінології : монографія / Н. В. Сметаніна ; за заг. ред. В. В. Голіни. Харків : Право, 2016. 192 с.](#)
12. [Сучасні кримінологічні дослідження: методи, напрями, перспективи: збірник тез міжнарод. наук.-практ. круглого столу \(Київ, 14 лист. 2019 р.\). Київ: ДНДІ МВС України, 2019. 188 с.](#)
13. [Фіалка М. І. Кримінологічне дослідження та кримінологічна інформація: сутність змістів та взаємозв'язок між ними. Вісник Кримінологічної асоціації України : зб. наук. праць. № 2 \(23\). 2020. С. 109—120.](#)
14. [Давиденко М.Л., Хлус Д.В. Історія та сучасний стан клінічної кримінології. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна № 1000. Серія «ПРАВО». Випуск № 11, 2012 рік. С. 205-210.](#)
15. [Денисов С.Ф., Тимчук О.Л. Концепція аномії в кримінології: теоретичні та прикладні аспекти. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2022. Вип. 4 \(100\). С. 74-85.](#)
16. [Поклад В. Історичні типи злочинності / В. Поклад, О. Звонук. Соціологічні та психологічні аспекти кримінології : монографія. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка, 2020. С. 69-81.](#)
17. [Поклад В. Школа соціологічна в кримінології. Велика українська кримінологічна енциклопедія. У 2 т. Харків : «Факт», 2021. Т. 2. С. 847-850.](#)
18. [Тимошенко В.І. Теоретичні проблеми кримінології. Збірник наукових праць / \[уклад.: Тимошенко В.І.\]. Київ : ФОП Маслаков, 2021. 300 с.](#)
19. [Блажівський Є. М. Кримінологічний аналіз злочинної поведінки / Є. М. Блажівський. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук.пр. /редкол.: С. В. Ківалов \(голов. ред.\), В. М. Дрьомін \(заст. голов. ред.\), Ю. П. Аленін \[та ін.\]; МОН України, НУ ОЮА. Одеса: Юрид. л-ра, 2013. Вип. 70. С. 56-61.](#)
20. [Дьоменко С.В. Спірні питання визначення поняття «особистість злочинця» Актуальні проблеми держави і права. 2009. Вип. 45. С. 348-352.](#)
21. [Кулик Л. Кримінологічна характеристика особистості окремих типів злочинців. Conferința științifică internațională „OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA”, ediția a II-a Chișinău, 24 martie 2023. С. 35-39.](#)
22. [Поклад В. Герої та злочинці у воєнному конфлікті. Кримінологічні дослідження: збірник наук. праць / \[гол. ред. В. Поклад, канд. філос. наук\]; Луган. держ. універ. внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; Луган. гуман. центр. – Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2021. Вип. 11: Війна та злочинність. С. 104-115.](#)
23. [Чернишов Г.М. Кримінологічна характеристика рецидивної](#)

злочинності в Україні: аналіз сучасного стану. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 6. Том 1. С. 156-160.

24. Шалгунова С.А. Особа насильницького злочинця : монограф. – 2-е вид., доп. і перероб. / Шалгунова Світлана Аполлінаріївна. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2012. 548 с.

25. Шевченко Т.В., Варбанський О.В. Кримінологічна характеристика жіночої злочинності. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2019.

26. № 5. С. 134-137.

27. Кулик Л. Кримінологічна характеристика особистості окремих типів злочинців. Conferința științifică internațională „OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA”, ediția a II-a Chișinău, 24 martie 2023. С. 35-39.

28. Поклад В., Звонок О. Кримінальна субкультура як фактор злочинності / В. Поклад, О. Звонок. Соціологічні та психологічні аспекти кримінології : монографія. Сєверодонецьк : РВВ ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка, 2020. С. 92-103.

29. Поклад В. Герої та злочинці у воєнному конфлікті. Кримінологічні дослідження: збірник наук. праць / [гол. ред. В. Поклад, канд. філос. наук]; Луган. держ. універ. внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; Луган. гуман. центр. – Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2021. Вип. 11: Війна та злочинність. С. 104-115.

30. Блажівський Є. М. Кримінологічний аналіз злочинної поведінки / Є. М. Блажівський. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук.пр. /редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю. П. Аленін [та ін.]; МОН України, НУ ОЮА. Одеса: Юрид. л-ра, 2013. Вип. 70. С. 56-61.

31. Кулик Л. Кримінологічна характеристика особистості окремих типів злочинців. Conferința științifică internațională „OMUL, CRIMINOLOGIA, ȘTIINȚA”, ediția a II-a Chișinău, 24 martie 2023. С. 35-39.

32. Мельник П.О. Поняття «організована злочинність» у історико-правовому вимірі. «Молодий вчений». № 4 (56). Квітень 2018 р. С. 69-73.

33. Міняйло Н.Є. Межі застосування поняття «організована злочинність» в Україні. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2015. № 14. Том 2. С. 75-78.

34. Чернишов Г.М. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності в Україні: аналіз сучасного стану. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2017. № 6. Том 1. С. 156-160.

35. Гумін О., Якімова С. Зміст поняття насильницької злочинності // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 9. С. 247-250.

36. Роль і завдання поліції в місцевій системі запобігання та протидії домашньому насильству: посіб. / С.В. Альошкін, К.Л. Бойчук, О.В. Даценко, О.В. Ковальова / за заг. ред. А.Б. Благої. К. : ОДУВС, 2023. 221с.

37. Шалгунова С.А. Особа насильницького злочинця : монограф. 2-е вид., доп. і перероб. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2012. 548 с.

38. Басанцов, І.В. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії [Текст]: монографія / І.В. Басанцов, О.О. Зубарева. Суми: СумДУ, 2016. 113 с.

39. Надвірнянська Н.М. Заходи протидії корисливій злочинності в

контексті сучасної кримінологічної політики України. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. № 1. С. 180-183.

40. Недюха, М. П. (2021). Корупція як соціально-правовий феномен. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки, (3 (42), С. 59-65.

41. Філей Ю.В. Причини, умови та запобігання загальнокримінальній корисливій злочинності. Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра. 2017. № 2. С. 78-88.

42. Бова А.А. Методичні проблеми прогнозування злочинності. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення : матеріали наук.-практ. конф., Київ, 25 берез. 2016 р. Київ, Нац.акад. внутр. справ, 2016. С.65-68.

43. Голіна В. В. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні / В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич, М. Г. Колодяжний ; за заг. ред. В. В. Голіни. Х. : Право, 2012. 304 с.

44. Бугера О. Сучасні кримінологічні стратегії запобігання злочинності з використанням мережі Інтернет: зарубіжний досвід. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 1. С. 146-149.

45. Воднік В. Д. Проблеми профілактики злочинності в умовах побудови громадянського суспільства в Україні. Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія : зб. наук. пр. Харків, 2014. № 1. С. 249–270.

46. Вплив покарань на злочинність: Кримінологічні дослідження: Вип. 3 / Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; [Гол. ред. канд. філос. наук В.І. Поклад]. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. 192 с.

47. Корягіна А. Запобігання злочинності як різновид соціально-профілактичної діяльності. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 11. С. 191-196.

48. Литвинов О. Кримінологічне прогнозування. Вісник кримінологічної асоціації України.

49. Нікітін Ю. В. Протидія злочинності в системі забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства: Монографія. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2009. 373 с.

50. Бугера О. Сучасні кримінологічні стратегії запобігання злочинності з використанням мережі Інтернет: зарубіжний досвід. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 1. С. 146-149.

51. Вплив покарань на злочинність: Кримінологічні дослідження: Вип. 3 / Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка; [Гол. ред. канд. філос. наук В.І. Поклад]. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. 192 с.

52. Нікітін Ю. В. Протидія злочинності в системі забезпечення внутрішньої безпеки українського суспільства: Монографія. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2009. 373 с.

53. Поклад В. Про громадську думку та професійну етику працівників поліції. Актуальні питання кримінального права, процесу і криміналістики, удосконалення судової і правоохоронної систем : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Сєверодонецьк, 19 травн. 2017 р.). Сєверодонецьк : Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка, 2017. С. 311-314.

Інформаційні ресурси

1. [Організація ООН у сфері контролю злочинності та обороту наркотиків.](#)
2. [Міжрегіональний науково-дослідний інститут Організації Об'єднаних](#)

[Націй \(ЮНІКРІ\).](#)

3. [European Journal of Criminology](#)
4. [Генеральна Прокуратура України. Статистична інформація.](#)
5. [Єдиний портал органів системи МВС України.](#)
6. [Державна служба статистики України.](#)
7. [Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності.](#)

[Електронна бібліотека.](#)

8. [Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.](#)
9. [Вісник Кримінологічної асоціації України.](#)